

סקירה כללית

תוכן העניינים

תת-מימון קריטי לפנייה הגדולה ביותר אי-פעם לניוס כספים לצרכים הומניטריים בשטח הפלסטיני הכבוש.....	2
עד 19,600 משפחות נותרו עקורות ברחבי רצועת עזה.....	5
גשמי חורף גרמו להצפות ברחבי עזה.....	9
1.8 מיליון בני אדם "כלואים" בשל סגירתו של מעבר רפיח והמצור הישראלי.....	10
העברות מסחריות מעזה לשוקי הגדה המערבית חודשו באופן מוגבל.....	12
מספר העקירות בשל הריסות בגדה המערבית הגיע לשיא כ-2014.....	13
עונת מסיק הזיתים 2014: יכול דל למרות הירידה באלומות מתנחלים.....	16

הסיוע בעזה חייב להיות מלווה בחיזוק הפסקת האש ובהסרת המצור

מעשי האיבה ברצועת עזה השנה יצרו צורכי מחסה עצומים. אומדני הנזקים כמעט הושלמו ומצביעים על כך שיותר מ-118 אלף יחידות דיור נהרסו, או שנגרם להן נזק במידות משתנות. נכון לעכשיו, עד 19,600 משפחות עדיין עקורות, ורבות מהן מתגוררות בתנאי צפיפות-יתר שאינם בני קיימא. אחד הפתרונות הזמניים המרכזיים שמנסים ליצור בתחום המחסה הוא אספקת יחידות טרומיות באתרי עקירה זמניים. עם זאת, היעדר מקומות נאותים וגישה ראויה לשירותים ולתעסוקה עבור

אתרים אלה, בצד שיקולי עלות-תועלת, עוררה בקרב סוכנויות הומניטריות ומוטבים כאחד חששות כבדים בדבר מידת התאמתה של גישה זו.

ובינתיים, כמויות חומרי הבניין המוגדרים על ידי ישראל כ"פריטים בעלי שימוש כפולי" (מלט, חצץ ומוטות מתכת) שהוכנסו החודש אל רצועת עזה היו נמוכות בהרבה

צלום משרד התאום לתאום עניינים הומניטריים

משכחה מתגוררת בכית שניזוק קשות בניוהר א-דיכ.

דגשים מרכזיים

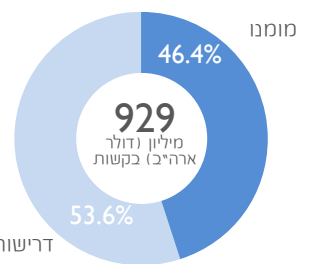
- עד 118 אלף עקורים בעזה זקוקים לפתרונות מחסה זמניים.
- חשש למצבם של מטופלים הממתינים לצאת את עזה או לשוב אליה, לנוכח סגירתו המתמשכת של מעבר רפיח עם מצרים.
- ירידה באלומות מתנחלים במשך מסיק הזיתים השנתי.

נתונים לחודש דצמבר

3	אזרחים פלסטינים שנהרגו (כתוצאה ישירה מסכסוך)
984	אזרחים פלסטינים שנפצעו (כתוצאה ישירה מסכסוך)
48	מבנים שנהרסו בגדה המערבית
136	בני אדם שנעקרו בגדה המערבית

תוכנית התגובה האסטרטגית 2014

929	מיליון (דולר ארה"ב) בקשות
46.4%	מומנו

מהכמויות הדרושות למתן מענה לצרכי התיקון והשיפוץ הכוללים. אף שסביר כי קצב הייבוא של חומרים אלה יוגבר במקביל ליישום המנגנון הזמני לשיקום עזה, קיבולתו של המעבר הפעיל היחיד, כרם שלום, מהווה גורם מגביל משמעותי.

אל התנאים ההומניטריים השבירים ברצועת עזה הצטרפה סגירתו הכמעט מוחלטת - בעקבות מתקפה בחצי האי סיני בחודש אוקטובר - של מעבר רפיח עם מצרים, הסגירה הממושכת ביותר זה שש שנים. משרד הבריאות מעריך כי בסוף נובמבר המתונו יותר מאלף מטופלים לצאת את עזה, בהם חולי סרטן, מחלות כליה ולב בשלבים מתקדמים, וחולים הזקוקים לטיפולים אורתופדיים ואופתלמולוגיים. עובדה זו מעוררת חשש להידרדרות במצבם הרפואי.

מספר בני האדם שנעקרו או מצויים בסכנת עקירה מהווה גם הוא סוגיה מדאיגה בגדה המערבית. בחודש נובמבר הרסו הרשויות הישראליות 46 מבנים בבעלות פלסטינית בשטח C בירושלים המזרחית, הריסות שבהן נעקרו 136 בני אדם, מחציתם ילדים. המספר המצטבר של בני אדם שנעקרו בגדה המערבית בשל הריסות מתחילת 2014 (כמעט 1,200) הוא הגבוה ביותר בשנה שלמה מאז 2008, שבה החל משרד האו"ם לעניינים הומניטריים לעקוב אחר מדד זה.

כן מעוררות דאגה רמות המתיחות והאלימות הגוברות בירושלים. בתקרית החמורה ביותר החודש תקפו שני פלסטינים בית כנסת בירושלים המערבית והרגו שני ישראלים ושוטר. בעימותים עם כוחות ישראליים, שנמשכו ברחבי נפת ירושלים, נפצעו בחודש נובמבר כמעט 800 פלסטינים. לקראת סוף החודש ניכרה ירידה בתדירותם ובעוצמתם של העימותים, בעקבות הסרתן של כמה מהגבלות הגישה למתחם אל-אקצא / הר הבית, והפסקת הביקורים של פוליטיקאים ישראלים באתר.

התמיכה בפניה ההומניטרית הקרבה לשטח הפלסטיני הכבוש חיונית למניעת הידרדרות נוספת במצבם של התושבים החלשים והפגיעים ביותר, אבל צעד זה לבדו אינו מספיק. כפי שהדגיש עוזר המזכיר הכללי של האו"ם לעניינים מדיניים בתדרוך שקיים החודש למועצת הביטחון, שיקומה של עזה מצריך גם "חיזוק של הפסקת האש, לרבות הסרת המצור". הוא הזהיר כי "המציאות המתמשכת של קרוב לחמישים שנות כיבוש והיעדר התקדמות לקראת פיתרון שתי המדינות מוודאים כי סבב האלימות הבא אורב מתחת לפני השטח. הגיעה השעה למנהיגי שני הצדדים לקבל על עצמם את הפשרה הקשה, שתקדם יציבות ותבטיח ביטחון ארוך-טווח לישראלים ולפלסטינים גם יחד."

תת-מימון קריטי לפנייה הגדולה ביותר אי-פעם לגיוס כספים לצרכים הומניטריים בשטח הפלסטיני הכבוש

עיקר המימון שהתקבל יועד לסוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם (אונרי"א)

ב-2014 הפיקו הארגונים ההומניטריים השותפים את הפנייה ההומניטרית הגדולה ביותר אי-פעם לגיוס כספים לשטח הפלסטיני הכבוש, בתגובה על הרמה חסרת התקדים של סבל אנושי ונזק בעזה בעקבות הסכסוך ביולי-אוגוסט. עם השקתה של הפנייה למתן מענה למשבר בעזה הוגדלה תוכנית המענה האסטרטגי, שקודם לסכסוך עמדה על 390 מיליון דולר, ל-920 מיליון דולר.

לקראת סוף החודש ניכרה ירידה בתדירותם ובעוצמתם של העימותים בירושלים המזרחית, בעקבות הסרתן של כמה מהגבלות הגישה למתחם אל-אקצא / הר הבית, בד בבד עם הפסקת ביקוריהם של פוליטיקאים ישראלים באתר.

למרות תרומות מהירות ונדיבות כוסו רק 46% מתוכנית המענה האסטרטגי. עיקר המימון שהתקבל בהקשר של הפנייה למען המשבר בעזה נועד לאונר"א, ובמיוחד למיזמים הנותנים מענה לחוסר ביטחון תזונתי. יחד עם זאת, המימון שהתקבל באונר"א בהקשר של הפנייה אזל ברובו, ואם לא יתקבל מימון נוסף, ייתכן שעד סוף ינואר 2015 יוקפא הסיוע בכסף מזומן לעקורים.

ארגונים שותפים נוספים בארגון הגג של גופי הסיוע בשטח הפלסטיני הכבוש עסקו בטיפול בצורכיהם הבסיסיים של בני אדם הפגיעים והחלשים ביותר בעזה, לרבות תמיכה בשירותים סוציאליים בסיסיים שאינם בתחום פעולתה של אונר"א. פליטים ומי שאינם פליטים גם יחד עדיין זקוקים לסיוע הומניטרי קריטי ומציל-חיים. כבשנים קודמות, גם השנה כגע המימון המוגבל באופן הקשה ביותר בתחומים כגון חינוך ומים, תברואה והיגיינה.

למרות המימון הלא אחיד, בעזרת המימון שהתקבל הצליחו כל כוחות המשימה לתת מענה חלקי בתחומים אלה:

ביטחון תזונתי: סיוע מידי במזון שניתן לעקורים ולסובלים מחוסר ביטחון תזונתי, בנוסף על תמיכה במי שתלויים למחייתם בחקלאות בכדי להשיב להם את יכולותיהם היצרניות ולמנוע אובדן מוחלט של נכסיהם, במיוחד פעילויות עונתיות וכאלה שיש לבצען עד למועד מסוים. כל האוכלוסייה קיבלה לפחות סוג אחד כלשהו של התערבות.

חינוך: כל התלמידים בעזה, המונים כמעט 500 אלף, הפיקו תועלת במידה זו או אחרת מהשיפוץ והשיקום של בתי ספר שניזקו, תמיכה פסיכו-חברתית או מתן תלבושות אחידות, כלי כתיבה וציוד לימודי אחר.

בריאות ותזונה: ארגונים שותפים הצליחו להגיע לכשני שלישים מאוכלוסייה בסך 1.8 מיליון שיועדה לקבל סיוע, בין אם במתן מענה לצרכים ספציפיים של נפגעי טראומה, מתן גישה לשירותי בריאות חיוניים עבור עקורים, או הפניית ניצולי אלימות הקשורה בסכסוך ואלימות מבוססת מגדר לארגונים המספקים הגנה.

הגנה: ל-373 אלף מבין 1.08 מיליון בני האדם שיועדו לקבל סיוע ניתנו תמיכה פסיכו-חברתית לילדים, מענה מבוסס-קהילה להגנה על ילדים, אומדן סיכון של נפלי מלחמה, פינויים וחינוך למודעות אליהם, מעקב אחר מקרים של הפרת המשפט הבינלאומי, תיעודם ודיווח עליהם, סיוע משפטי ומענה במקרים של אלימות מבוססת מגדר.

מחסה ופריטים שאינם מזון: התערבויות כגון מחסה בטוח לעקורים ומתן פריטים שאינם מזון, פתרונות מחסה זמניים ותיקון ושיקום מידיים של מחסים הגיעו ליותר ממחצית מ-700 אלף בני האדם שיועדו לקבלת סיוע.

מים, תברואה והיגיינה: 36% מתוך 1.4 מיליון בני האדם שיועדו לקבלת סיוע הפיקו תועלת מהתערבויות ברמת משק הבית והקהילה למתן מי שתייה ומים לשימוש ביתי, מיכלי אחסון למים וערכות היגיינה. בני אדם כגיעים נוספים הפיקו תועלת גם מתיקוני נזקים שנגרמו לרשת המים והתברואה.

בעקבות השקתה של הפנייה למתן מענה למשבר בעזה הגיע היקפה של תוכנית המענה האסטרטגי ל-920 מיליון דולר, שמהם מומנו 46% בלבד.

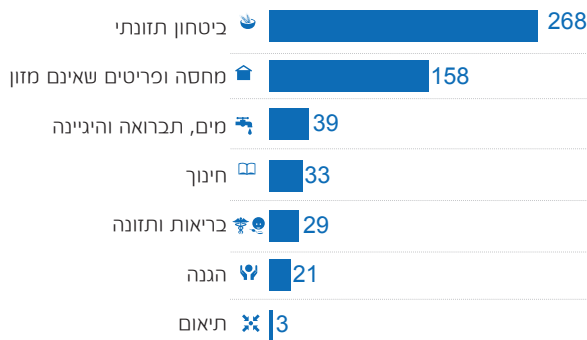
ואף על פי כן, צרכים רבים בעזה נותרו בלא מענה. הקדימויות ליתרת 2014 ולשנת 2015 ימשיכו לכלול ניהול יעיל של מחסה ומתן תמיכה לעקורים בכדי לאפשר להם לחזור לדור נאות; מתן שירותים בסיסיים; סיוע במזון ותמיכה למי שמחייבתם נפגעה; קידום כיבוד המשפט ההומניטרי הבינלאומי ומשפט זכויות האדם הבינלאומי; תמיכה משפטית; תמיכה פסיכו-חברתית; וטיפול בסיכונים שלהם גורמים נפלי מלחמה. על בסיס מידי, יהיה חיוני להבטיח הכנה ואיטום מתאימים לקראת החורף למי שגרים במרכזים קולקטיביים, במחסים זמניים ובבתים שניזוקו (ראו הפרק הבא).

מימון: פניית הבזק למען עזה 2014

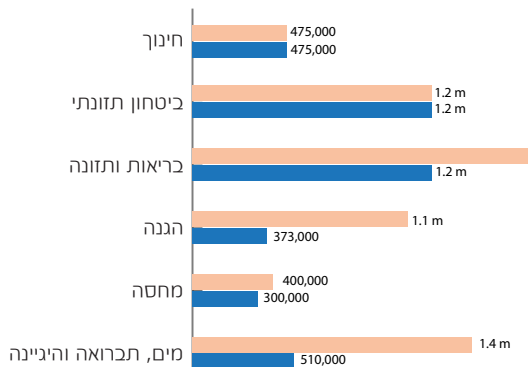
הפנייה למען המשבר בעזה מציגה את האסטרטגיה המשותפת של הקהילה ההומניטרית, לרבות אונריא, למתן מענה למשבר הנוכחי ברצועת עזה. הפניה מתבצעת תוך תיאום צמוד עם ממשלת מדינת פלסטין, לרבות אסטרטגיית ההתאוששות והשיקום המוקדמים.

צרכים על פי כוח משימה (במיליוני דולרים)
(נכון ל-8 בספטמבר 2014)

נזקקים, כאלה שיועדו לסיוע ומי שסיוע הגיע אליהם
(פניית הבזק המתוקנת לעזה, 9 בספטמבר 2014 וראשי כוחות משימה)

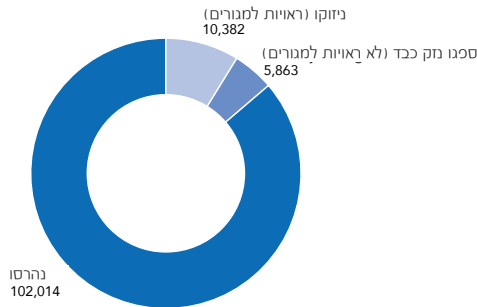
יותר מ-70% מסך הבקשות למימון בפנייה הקרובה לשנת 2015 נועדו לטפל ברמות הגבוהות המתמשכות של פגיעות ההומניטרית בעזה, שמימון מוקדם חיוני להן.

עד 19,600 משפחות נותרו עקורות ברחבי רצועת עזה

יוזמות להקמת יחידות טרומיות באתרי עקירה זמניים מעוררות חששות חמורים

חלק זה נמסר על ידי כוח המשימה הפלסטיני לענייני מחסה ופריטים שאינם מזון

יחידת דיור שנפגעו על פי היקף הנזק

מעשי האיבה ביולי-אוגוסט הותירו בעקבותיהם צורכי מחסה עצומים. הנתונים הכמעט סופיים העולים מאומדני הנזק שביצעו המשרד לעבודות ציבוריות ודיור, תוכנית הפיתוח של האו"ם ואונרי"א מצביעים על כך שיותר מ-118 אלף יחידות דיור נפגעו. מתוכן 12% נהרסו כליל, 7% ספגו נזק כבד ואינן ראויות למגורים, והיתר ניזוקו במידות משתנות.¹ על פי הערכות, עד 19,600 משפחות (118 אלף בני אדם) שחיו בבתים שנכללו בשתי הקטגוריות הראשונות נעקרו וזקוקות לפתרונות לטווח בינוני וארוך. ובינתיים, הייבוא של חומרי בניין נותר נמוך לאור הצרכים הללו.

פתרונות מחסה זמניים

עקורים שבתיהם נהרסו כליל או ספגו נזק כבד מתאכסנים לעת עתה בשבעה סוגים של הסדרים/מתקנים:

- 1 משפחות מארחות
- 2 דירות שכורות
- 3 מרכזים קולקטיביים
- 4 יחידות טרומיות
- 5 אוהלים מותאמים לתנאי חורף
- 6 מחסים מאולתרים
- 7 בתים שניזוקו קשות

בשל היעדר מערכת רישום מאוחדת והזדמנויות שהוחמצו במהלך אומדני הנזק, התפרוסת המדויקת של עקורים על פי סוג הסדר דיור עדיין אינה ידועה ברובה, למעט השוהים במרכזים הקולקטיביים של אונרי"א, המהווים כ-15% מכלל העקורים (כ-20 אלף בני אדם).²

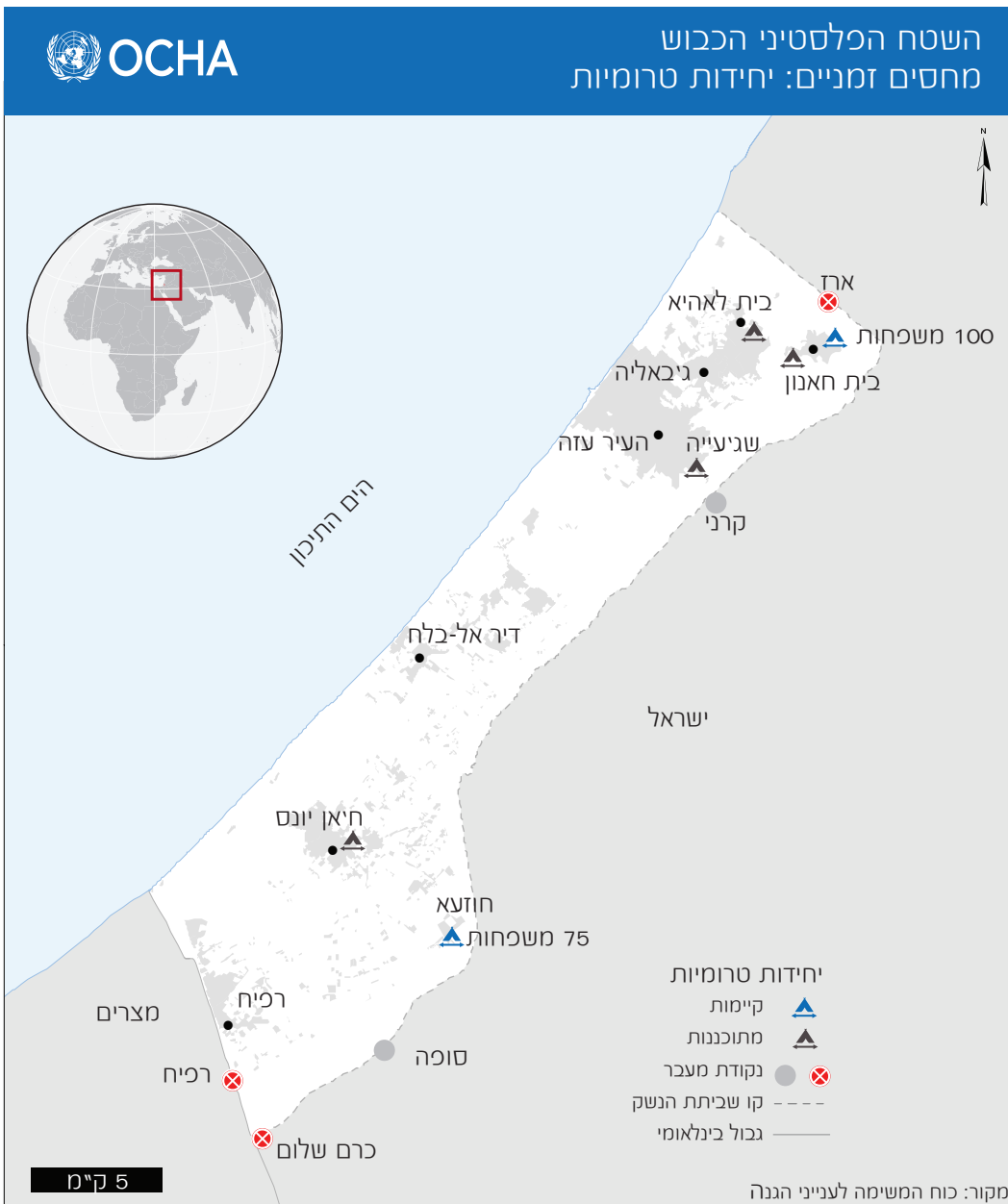
עבור מרבית העקורים, שכירת דירה נחשבת לפיתרון המיטבי לתקופת המעבר במהלך השיקום, אלא שמאגר הדיור הזמין יכול לאכלס רק אחוז זעיר מכלל העקורים, ודמי השכירות הוכפלו ויותר. למרות שיפורים באיכות השירותים הניתנים לעקורים, המחסים בניהול אונרי"א, שהוקמו ב-18 בתי ספר, לא נועדו למגורים לטווח ארוך וברובם עדיין שוררת צפיפות-יתר.

פיתרון מחסה זמני שהועמד לרשות הארגונים השותפים לכוח המשימה לענייני מחסה הוא מתן יחידות טרומיות שיוצבו באופן פרטני, בקבוצות קטנות או באתרי עקירה זמניים בני חמישים יחידות לכל היותר. עד כה הוקמו שני אתרי עקירה זמניים ובהם יחידות טרומיות, האחד בכפר חוזעא (מזרח חיפה יונס) ובו 75 משפחות, והשני ליד בתים שנהרסו בבית חאנון (צפון עזה), המאכלס מאה משפחות.³

בשל היעדר מערכת רישום מאוחדת, התפרוסת המדויקת של עקורים על פי סוג הסדר דיור עדיין אינה ידועה ברובה, למעט השוהים במרכזים הקולקטיביים של אונרי"א.

בדיונים המתקיימים כעת נאמדת היתכנותם של אתרי עקירה זמניים אחרים, לרבות ליד שכונת א-שגייעיה ההרוסה במזרח העיר עזה, בכית חאנון ובחיאן יונס. זאת בנוסף על חלוקת יחידות טרומיות למשפחות יחידות - אלה מוקמות לרוב ליד ביתן ההרוס או בשכונה שבה התגוררו. בסך הכול התחייבו תורמים בינלאומיים שונים לממן כ-7,000 יחידות דיור טרומיות בשווי לפחות 49 מיליון דולר, לרבות הכנת אתרים ותובלה.

הקמתם של אתרי עקירה זמניים גדולים ובהם יחידות טרומיות מעלה קשיים וחששות משמעותיים. בנוסף על העלויות הגבוהות יחסית, זמינותה המוגבלת של אדמה עלולה להוביל ליצירת אתרים צפופים בלא תכנון מספיק. בנוסף, פיתרון זה מחייב משפחות לעבור דירה פעם נוספת ולהתמודד עם הקשיים הנלווים לכך, לרבות גישה לרשתות תמיכה משפחתיות, לשירותים ולהזדמנויות תעסוקתיות.

יש לבנות יותר מ-100 אלף יחידות דיור בכדי לתת מענה לצורכי הדיור בעזה, לרבות השיקום של בתים שנהרסו או ניזוקו קשות וטיפול בצרכים הנובעים מהריבוי הטבעי.

התנסותן של משפחות שכבר שוכנו ביחידות טרומיות היא בעייתית, מאחר שרק תשומת לב מועטה הוקדשה לצורך במתן תמיכה לקהילות עקורים. סקר שניהל משרד העבודות הציבוריות והדיור מצביע על כך שפחות מ-30% מהמשפחות הנפגעות מוכנות לעבור למגורים ביחידות טרומיות, וזאת רק אם היחידות הללו ממוקמות ליד בתיהן שנהרסו. אפשרות אחרונה זו מקשה על כינוי ההריסות ומציבה משפחות בסיכון משמעותי.

נוכח תוחלת החיים המוגבלת של יחידות טרומיות ובהינתן חשיבות ההתמקדות בצורך בחומרי בניין ובפתרונות בני קיימא בתחום המחסה, יש לשקול מחדש האם אפשרות זו אכן הולמת. ב-49 מיליון הדולר שתורמים כבר התחייבו לתת ליחידות טרומיות ניתן להשתמש לתיקונם של יותר מ-32 אלף בתים שסבלו נזק נזק קל בלבד, או 8,000 דירות שבנייתן לא הושלמה, שתי אפשרויות שיציעו פתרונות זמניים לאכסון עקורים, שהאחרונה מהן אף תעניק למלאי הדיור את התגבור הנחוץ לו כל כך.

שיקום

כמויות חומרי הבניין לשיקום המוכנסות אל עזה עדיין נמוכות בהרבה מהכמות הדרושה, ובמיוחד נכון הדבר ביחס לחומרים שהרשויות הישראליות רואות בהם "פריטים בעלי שימוש כפולי", בהם חצץ, מוטות פלדה לחיזוק ומלט. בחודש נובמבר נכנסו אל עזה רק 287 משאיות ובהן פריטים אלה, נתון נמוך מעט מהנתון בחודש הקודם, וכחות ממחצית מהכמות היומית הדרושה בכדי לעמוד בלוח הזמנים לשיקום. היבוא בנובמבר היה רק 13% מהנתון המקביל ב-2013, כשהמגזר הפרטי הורשה לייבא חומרים אלה.⁴

להערכת כוח המשימה לענייני מחסה יש לבנות יותר מ-100 אלף יחידות דיור כדי לתת מענה לצורכי הדיור בעזה, לרבות שיקום של בתים שנהרסו או ניזוקו קשות וטיפול בצרכים הנובעים מהריבוי הטבעי. בכדי לעמוד בכך במסגרת המתוכננת בת שלוש עד חמש השנים, על חומרי הבניין להגיע לעזה בקצב של 735 מטענים ביום, שבעה ימים בשבוע במשך שלוש שנים, או 441 מטענים ביום, שבעה ימים בשבוע במשך חמש שנים.⁵ לשם כך יהיה צריך להרחיב באופן משמעותי את קיבולתו הנוכחית של המעבר, מפני שעל פי דיווחים מעבר כרם שלום יכול לטפל מדי יום רק בכ-500 מטענים של כל סוגי הסחורות. בין 2007 ל-2010 סגרה ישראל באופן חד-צדדי את המעברים המסחריים קרני, סופה ונחל עוז בין ישראל לעזה.

מנגנון השיקום הזמני לעזה, הפועל מאז ספטמבר 2014, מאפשר למשפחות שבבתייהם כבר בוצע אומדן נזק לרכוש חומרי בניין מוגבלים מספקים ייעודיים במגזר הפרטי, המורשים לייבא חומרים אלה. נכון ל-9 בדצמבר נאמר ל-8,000 יחידים, שבבתייהם בוצע אומדן נזק, כי הם יכולים לרכוש חומרי בניין; כ-70% מבני אדם אלה כבר רכשו חלק מהחומרים, תלוי במשאביהם הכספיים.

פחות מ-30% מהמשפחות הנפגעות מוכנות לעבור למגורים ביחידות טרומיות, וזאת רק אם היחידות הללו ממוקמות ליד בתיהן שנהרסו.

סוכנויות מסוימות מתמודדות עם קשיים טכניים, כגון עיכובים ברשימות שמות הזכאים וכמויות החומרים הדרושות. המכירות של מאגרי החומרים הזמינים מתנהלות בקצב איטי מהצפוי. אחד הקשיים העיקריים הוא המחסור במשאבים כספיים - למשפחות רבות אין האמצעים לרכישת החומרים הדרושים מפני שטרם קיבלו את התשלומים שלהם הן זכאיות.

עד עתה חילקה אונרי"א 19.5 מיליון דולר עבור תיקונים למשפחות שבתיהן ניזוקו, ו-1.5 מיליון דולר למשפחות שיחידת הדיור שלהן נהרסה כליל או נעשתה לא ראויה למגורים. תוכנית הפיתוח של האו"ם תומכת כעת ב-750 משפחות באמצעות סיוע בכסף מזומן עבור דיור זמני, וצופה כי תרחיב את המענה ותספק תמיכה ל-1,500 משפחות נוספות. גורמים בתחום המחסה המטפלים במתן מענה לצורכי איטום לקראת החורף, מחסה זמני ותיקון ושיקום בקרב משפחות פליטים ולא-פליטים ממשיכים לסבול מתת-מימון חמור.

הצפות פוגעות בעקורים המתגוררים ביחידות טרומיות

משפחות עקורות המתגוררות ביחידות טרומיות חוות תנאי חיים קשים ביותר, במיוחד בעונת החורף, ואלה לא פסחו על העקורים בשני אתרי העקירה הזמניים בחוזעא. לאחר גשמים כבדים בשלהי אוקטובר ובתחילת נובמבר מצאו עצמן משפחות בשני האתרים מתמודדות עם הצפות ודליפות, כשמים חלחלו פנימה מבעד לתקרות, לאורך משקופים ומתחת לדלתות. מערכת הביוב, שאינה מצוידת באמצעים לניקוז מי גשמים או סערות, עלתה על גדותיה כך שמי הביוב הציפו מספר יחידות טרומיות ונספגו הן בכתים והן ברכוש דייריהן. ארגונים בינלאומיים ועיריית חוזעא התגייסו לתת מענה למשבר ולמזער ככל הניתן את תקריות ההצפה. בעזרת מימון מיוניצ"ף, יישום של ארגון **Action Contre la Faim** באמצעות קבלן מקומי ואפשרו של העירייה, הוקמו סביב שני האתרים מחסומים עשויים משקי חול. למרות הגשמים הכבדים עוד יותר בשבוע שעבר לא היו הצפות בשני האתרים, עובדה המעידה על הצלחתם של אמצעי מניע אלה.

למרות ההרשאה הרשמית, למשפחות רבות אין האמצעים לרכישת החומרים הדרושים לשיקום, מפני שטרם קיבלו את התשלומים שלהם הן זכאיות.

גשמי חורף גרמו להצפות ברחבי עזה

עזה עדיין אינה מוכנה לקראת אירועי מזג אוויר רחבי היקף

גשמים כבדים בשלהי נובמבר (24-27 בנובמבר) גרמו להצפות מקומיות באזורים שונים ברחבי רצועת עזה. אלה כללו את שכונות שייחי רדואן, נפאק, מנארה וספתאווי בעיר עזה; שכונת אל-אמל וחלק מרחוב סלאח א-דין בחיאן יונס; שכונת אבו רשיד בגיבאליה; ושכונת משרוע בכית לאהיא.

לא דווח אמנם על נפגעים, אך מספר בני אדם נעקרו זמנית מבתיהם, בהם כ-350 בני אדם שפנו למחסים הקולקטיביים של אונר"א. רוב המשפחות הללו עצבו את המחסים הקולקטיביים זמן קצר לאחר תום הגשמים. שני בתי ספר ממשלתיים בעיר עזה ובצפון עזה נפתחו גם הם לקלוט זמנית מספר קטן של בני אדם. משפחות אלה קיבלו סיוע חומרי מגורמים הומניטריים, בהם אגודת הסהר האדום הפלסטינית ואונר"א. מאות בני אדם באזור שבתוך בריכת ניקוז מי הגשמים בשייחי רדואן וסביבה התפנו מבתיהם ועברו בעיקר לקומות העליונות של בניינים באזור. הלימודים בבתי ספר בצפון עזה ובעיר עזה בוטלו ב-27 בנובמבר אחר הצהריים, אבל התחדשו ב-30 בנובמבר.

למרות אמצעים מוגבלים ויכולת מענה מצומצמת, לפני הגיעו של מזג האוויר החורפי הצפוי עסקו כל הגורמים בפעולות מוכנות. אגודת הסהר האדום הפלסטינית חילקה עלוני מידע על מוכנות לקראת הצפות, כאמצעי להעלאת מודעות שיבטיח כי בני אדם יתפנו במועד. אונר"א, בתיאום של משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים, חילקה כ-60 אלף ליטר דלק לשעת חירום לספקי שירותים שונים בתחומי המים, תברואה והיגיינה והבריאות, וכן לעיריות. סוכנויות הומניטריות הכינו מראש מאגרי פריטים שאינם מזון במקומות המועדים להצפות, ובאזורים פגיעים נפרשו משאבות ניידות וציוד כבד לפינוי הריסות ולפתיחת פתחי ניקוז חסומים.

צוותים של ההגנה האזרחית הפלסטינית סייעו בשאיבת מי הצפות וכיוב, ושירותים של העיריות סייעו בפינוי פתחי ניקוז, סילוק הריסות והקמת בריכה מלאכותית להטיית עודפי המים בעיר עזה. בתגובה לסערה האחרונה התקינה רשות המים של יישובי חוף עזה, בעזרת תמיכה מאגודת הסהר האדום הפלסטינית ובשיתוף פעולה עם עיריית עזה, קו צינורות זמני להרחבת יכולת הריקון של הבריכה המרכזית לאגירת מי גשמים, בשכונת שייחי רדואן. הכנסתם של החומרים להתקנת קווי הצנרת הללו זורזה בשלושה ימים. אחרי סופת החורף אלכסה, בדצמבר 2013, שבה נעקרו כ-21 אלף בני אדם באופן זמני מבתיהם, נרכשו חמש משאבות ניידות במימון קרן החירום ההומניטרית. משאבות אלה הוכנסו לעזה באוגוסט 2014 ותורמות כעת תרומה משמעותית לשליטה בהצפות. יחד עם זאת, לפחות שבע משאבות ניידות עדיין דרושות כדי לתת מענה מלא בכל רחבי רצועת עזה.

בשל הצפות בעיר עזה, מאות בני אדם באזור שבתוך בריכת ניקוז מי הגשמים שייחי רדואן וסביבה התפנו מבתיהם ועברו מהאזור.

הצפות בעיר עזה

פגיעתם של גשמי נובמבר נותרה אמנם מקומית, אך עזה אינה מוכנה לאירועי מזג אוויר חורפי נרחבים יותר. זאת בשל היעדר חומרים ומחסור במימון שירותים, המכבידים על כל השירותים הבסיסיים (בריאות, מים תברואה והיגיינה וכן אנרגיה) ובה בעת פוגעים ביכולת לבצע שדרוגים ותיקונים חיוניים בתשתיות.

עדכונים מהרגע האחרון

מעבר רפיח נפתח חלקית למשך ארבעה ימים (26, 27 ו-30 בנובמבר ו-1 בדצמבר) כדי לאפשר את שובם של נוסעים פלסטינים לעזה, וכ-3,200 בני אדם הורשו להיכנס אליה.

8.1 מיליון בני אדם "כלואים" בשל סגירתו של מעבר רפיח והמצור הישראלי

סביר להניח שמצבם הרפואי של מטופלים שעוכנו יידרדר

ב-24 באוקטובר סגרו הרשויות המצריות עד להודעה חדשה את מעבר רפיח בין מצרים לרצועת עזה. צעד זה בא בעקבות מתקפה על העיר אל-עריש שבצפון מצרים, שבוצעה על פי דיווחים על ידי קובצות קיצונים שבסיסן בחצי האי סיני וגבתה את חייהם של שלושים אנשי צבא מצרים.

לאור ההגבלות הקשות על תנועת בני אדם אל עזה וממנה דרך ישראל, סגירת מעבר רפיח מונעת מן האוכלוסייה הפלסטינית לצאת את עזה, ואלפי אחרים אינם יכולים לחזור אליה. סגירתו הנוכחית של מעבר רפיח היא הממושכת ביותר שתועדה מאז 2007, ומעוררת שורה של סוגיות הומניטריות.

על פי הערכות, בסוף נובמבר המתונו 30 אלף בני אדם לצאת את עזה דרך רפיח, בהם כ-10,000 שנרשמו אצל רשות הגבול והמעברים בעזה. בנוסף על כך, עד 6,000 פלסטינים נתקעו במצרים או המתונו לחזור לעזה ממדינות אחרות.

החשש ההומניטרי הגדול ביותר הוא הידרדרות במצבם הרפואי של מטופלים המבקשים טיפול רפואי בחו"ל או ממתונו עד שיוכלו לחזור הביתה. על פי הערכות משרד הבריאות,

על פי הערכות, בסוף נובמבר המתונו 30 אלף בני אדם לצאת את עזה, ועד 6,000 פלסטינים נתקעו במצרים או ממדינות אחרות.

כאלף מטופלים הסובלים ממחלות בשלבים מתקדמים, ביניהן סרטן, מחלות כליות ולב או מטופלים בעלי צרכים אורתופדיים ואופתלמולוגיים ממתינים לצאת את עזה.

לכ-15 אנשי סגל רפואי ואלף מטופלים שנתקעו מחוץ לעזה צפויים עיכובים בהמשך טיפולם, ובעזה נדחים מדי שבוע לפחות שלושה ניתוחים מצילי חיים.

בנוסף על כך, חמישה צוותים רפואיים זרים שהיו אמורים להגיע לעזה במהלך חודש נובמבר השעו את נסיעתם. בספטמבר 2014 הורשו עשרה צוותים רפואיים מכוויית, סודאן, מצרים, ירדן, גרמניה, צרפת ומרוקו לחצות את הגבול לעזה משטח מצרים.

נוסעים פלסטינים רבים המנסים לחזור הביתה לרצועת עזה דרך שדה התעופה בקהיר דיווחו כי בשל סגירתו של מעבר רפיח, בעלי תעודות נסיעה שהוצאו על ידי הרשות הפלסטינית אינם מורשים לעלות על מטוס אלא אם יש להם אשרה תקפה או היתר תושב מצריים. אחרים דיווחו כי הוחזרו על ידי הרשויות המצריות - על חשבונם הם - למדינות שמהן הגיעו בטיסה, או שנעצרו בשדה התעופה בקהיר.

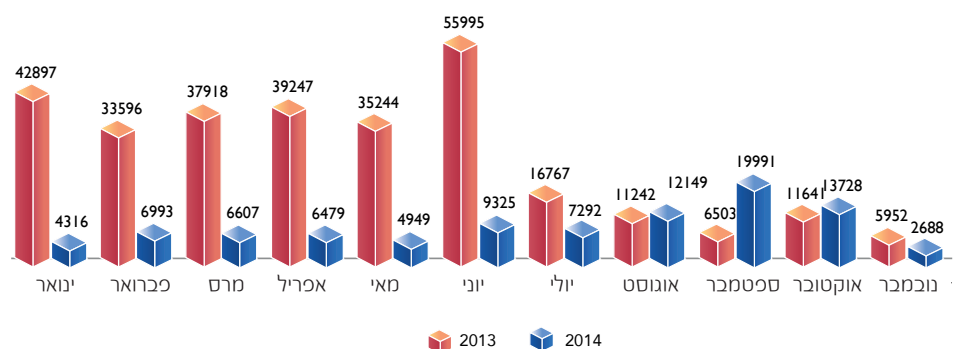
רבים ממי שנתקעו במצרים אינם יכולים להרשות לעצמם לממן את הוצאות מחייתם וחלקם פנו לשגרירות הפלסטינית בקהיר בבקשת תמיכה כספית. השגרירות הצהירה לאחרונה כי נתנה סכומי כסף קטנים ליותר מ-800 פלסטינים שנתקעו במצרים, וסיפקה מגורים בשכירות למספר מוגבל של מטופלים.

פעולתו של מעבר רפיח צומצמה בהדרגה מאז יולי 2013, בעקבות דיווחים על אי-ביטחון ואלימות נגד כוחות ביטחון מצריים בסיני. ביוני 2013 עברו מדי יום ברפיח בשני הכיוונים כמעט 1,400 בני אדם; ממש לפני המלחמה ביולי-אוגוסט 2014 פחת מספר זה ל-300 בני אדם ביום בממוצע. התנועה דרך המעבר הוגבלה למקרים הומניטריים בלבד: מטופלים, סטודנטים, עולי רגל ובעלי דרכונים זרים והיתרי תושב.

תנועת סחורות

סגירתו של מעבר רפיח גרמה גם לעצירה בהכנסתם של חומרי בניין למיזמים במימון קטאר, וכן משלוחים הומניטריים נבחרים. מאז תחילת 2014 התירו הרשויות המצריות את כניסתם לעזה, דרך רפיח, של 358 מטענים של פריטים הומניטריים, בהם אספקה רפואית. לדברי משרד הבריאות בעזה, לפני יולי 2013, 30% מהתרופות ו-25% מהפריטים

מספר בני האדם שעברו ברפיח בשני הכיוונים בשנים 2013 ו-2014

” כל אדם זכאי לעזוב כל ארץ, לרכות ארצו, ולחזור אל ארצו.”

ההכרזה האוניברסלית בדבר זכויות האדם, סעיף 13

הרפואיים החד-פעמיים שסופקו לעזה היו תרומות שנכנסו דרך רפיח. את הכנסתם של חומרי הבניין למיזמים במימון קטאר היה צריך לתעל ממצרים לישראל, שממנה הועברו לעזה. כתוצאה מכך תלויה כיום עזה באופן מוחלט במעבר כרם שלום עם ישראל.

העברות מסחריות מעזה לשוקי הגדה המערבית חודשו באופן מוגבל

ב-2014 יצאו את עזה כחות מ-150 משאיות, לעומת 9,300 ב-2005

ב-6 בנובמבר 2014 התרחשה העברת הסחורות הראשונה מעזה לגדה המערבית בשנת 2014, כשמטען ובו עשרה טונות מלפפונים יצא לחברון. עד לסוף נובמבר נשלחו לשוקי הגדה המערבית 49 מטענים בסך הכול (כ-420 טון) ובהם מגוון של ירקות, תותים, תמרים ודגים, שיצרו על פי הערכות הכנסה בשווי כ-180 אלף דולר (למעט הדגים).

יציאת הסחורות מעזה לשווקים מסורתיים בגדה המערבית ובישראל חדלה עם הטלת המצור על ידי ישראל ביוני 2007. החידוש החלקי, החודש, של העברות סחורות לגדה המערבית מייצג חלק מההקלות שעליהן הודיעה ישראל בעקבות הפסקת האש ששמה קץ למלחמה ביולי-אוגוסט. צופים כי בחודש הקרוב תתחדש גם העברת פריטים שאינם חקלאיים לגדה המערבית, כגון ביגוד וריהוט.

פלסטינים דיווחו כי היעדר בהירות ביחס לסוגיות טכניות, לרבות מידע רשמי על הדרישות הישראליות בכל הנוגע לאריזת הסחורות, פגעו בקצב ההעברות ובהיקפן. לדברי יצרנים ויצואנים מקומיים, הרשויות הישראליות דחו הצעות לתיקונים בנהלים הקיימים, שהוצעו במטרה להגדיל את נפח הסחורות המועברות, ובכך הן מעמידות בסכנה את השימות הכלכלית של פעילויות אלה.

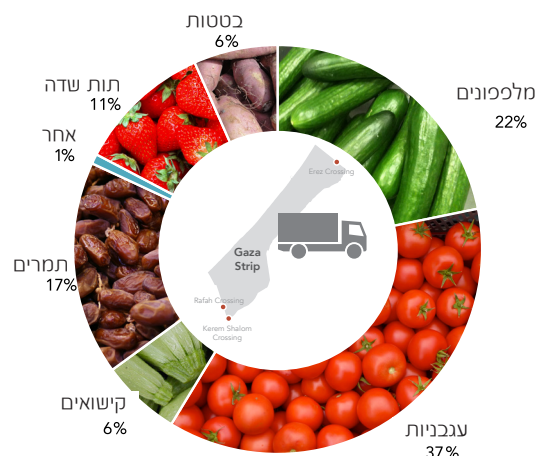
ארבון המזון והחקלאות של האו"ם תרם לכתיבת פרק זה

היעדר בהירות ביחס לסוגיות טכניות, לרבות מידע רשמי על הדרישות הישראליות בכל הנוגע לאריזת הסחורות, פגעו בקצב ההעברות ובהיקפן.

אמצעים אפשריים להקלת ייצוא והעברות

- התרת חידוש הייצוא לישראל;
- התרת חידוש הייצוא לישראל;
- פתיחה מחדש של המעברים, הסגורים כיום, למעבר מטענים;
- הקלת ההגבלות על כניסת כלי רכב חקלאיים, ציוד חקלאי, דשנים וקוטלי מזיקים;
- התרת העברה של מכלים, תוך שימוש בסורק המוצב במעבר כרם שלום לטיפול בחששות ביטחוניים;
- הרחבת שעות הפעילות וקיבולת הטיפול של מעבר כרם שלום (למשל פעולה אחרי רדת החשיכה באמצעות תאורה מלאכותית);
- הגדלת הגובה המרבי של מטעני סחורות לתקן הבינלאומי, שהוא 1.9 מטר;
- התקנת סככות צל וצמצום משך ההמתנה בכדי להגביל את הרקב של תוצרת חקלאית טרייה ומתכלה;
- הסרת הדרישה העכשווית לעטוף משטחים של סחורות חקלאיות, עיטוף הפוגע באיכות התוצרת;
- החזרתה לפעילות של ועדת התיאום הישראלית-פלסטינית לענייני סחורות חקלאיות, שאינה פועלת כרגע.

שווי הייצוא וההעברות מעזה על פי תוצר (30 בספטמבר - 4 בדצמבר 2014)

ב-2005 יצאו את עזה יותר מ-9,300 מטעני סחורות, מרביתם לישראל ולגדה המערבית, ובמחצית הראשונה של 2007, לפני השתלטות החמאס על עזה והטלת המצור, יצאו את עזה כמעט 6,000 מטענים. מאז 2010 התירה ישראל יציאה של סחורות ספציפיות (בעיקר תוצרת חקלאית) רק לשווקים בחו"ל, שבהם המוצרים המיוצרים בעזה אינם יכולים להתחרות לרוב בתוצרת מקומית. מאז תחילת 2014 יצאו את עזה כחות מ-150 משאיות, ובחמשת החודשים שבין יוני לאוקטובר חדל הייצוא לגמרי.

אל הפגיעה במחיייתם של חקלאים ודייגים נוספו ההגבלות שמטילה ישראל, בנימוקי ביטחון, על גישה לאדמות חקלאיות לאורך גדר המערכת בעזה ולשטחי דיג לאורך החוף. שני הענפים סבלו הפסדים נרחבים במלחמה בחודשים יולי-אוגוסט.

חידוש בשל יצוא בהיקף משמעותי של מזון והעברות ימריץ את המגזר הפרטי ויגביר את עמידותם של התושבים. הסרה מלאה של המצור תהיה צעד חשוב, בצד אמצעים שיבטיחו גישה קלה ומהימנה יותר לשווקים חיצוניים (לצעדים המומלצים ראו מסגרת לעיל).

מספר העקירות בשל הריסות בגדה המערבית הגיע לשיא ב-2014

חששות לנוכח הנוהג המיושם כעת של הריסה לשם ענישה

במהלך חודש נובמבר הרסו או סילקו הרשויות הישראליות בסך הכול 48 מבנים בבעלות פלסטינית ברחבי הגדה המערבית, לרבות ירושלים המזרחית. כל המבנים, להוציא אחד, נהרסו בנימוק של היעדר היתר בנייה. בסך הכול נעקרו 136 בני אדם, מחציתם ילדים. מספר המבנים שנהרסו החודש אמנם נמוך מעט מהממוצע החודשי שתועד בעשרת החודשים הקודמים מתחילת 2014, אך מספר העקורים גבוה מן הממוצע. המספר המצטבר של בני אדם שנעקרו מאז תחילת 2014 הוא כמעט 1,200, הנתון הגבוה ביותר שמשרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים תיעד בשנה מלאה מאז החל לעקוב אחר מדד זה, בשנת 2008.

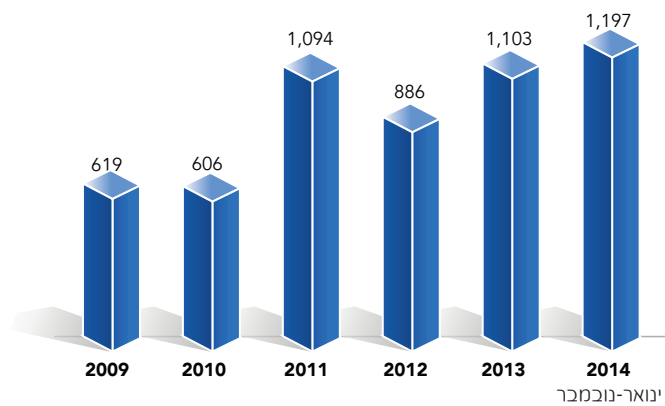
ירושלים המזרחית

בירושלים המזרחית נהרסו 11 מבנים, שבעה מהם בתי מגורים, וכשלושים בני אדם נעקרו. שלושה מהבתים נהרסו על ידי בעליהם בכדי להימנע מתשלום קנסות שהיו מושתים עליהם לו היו הרשויות הישראליות מבצעות את ההריסה.

ב-19 בנובמבר נהרס בית נוסף בסילוואן לשם ענישה, בנימוק של צורכי ביטחון והרתעה, הריסה שבה נעקרו שבעה בני אדם. הבית היה שייך למשפחתו של פלסטיני בן עשרים

חידוש של יצוא בהיקף משמעותי של המזון וההעברות ימריץ את המגזר הפרטי ויגביר את חוסן התושבים.

בני אדם שנעקרו בגדה המערבית (סך הכול)

שדרס הולכי רגל ישראלים בתחנת הרכבת הקלה בירושלים המזרחית ב-22 באוקטובר, הרג תינוקת ואישה ונהרג בידי כוחות ישראלים. נגד חמש משפחות אחרות בירושלים המזרחית הוגשו צווי הריסה דומים.

ב-3 בדצמבר פרסם המתאם ההומניטרי בשטח הפלסטיני הכבוש הודעה שבה הדגיש את אי-חוקיותן של ההריסות לשם ענישה וקרא להקפאתו המיידית של נוהג זה. באירוע נוסף החודש הגישו שבעה ארגוני זכויות אדם ישראלים עתירה לבכ"ץ, ובה ערערו על חוקיות הנוהג ותבעו את הקפאתו (ראו מסגרת להלן).

שטח C

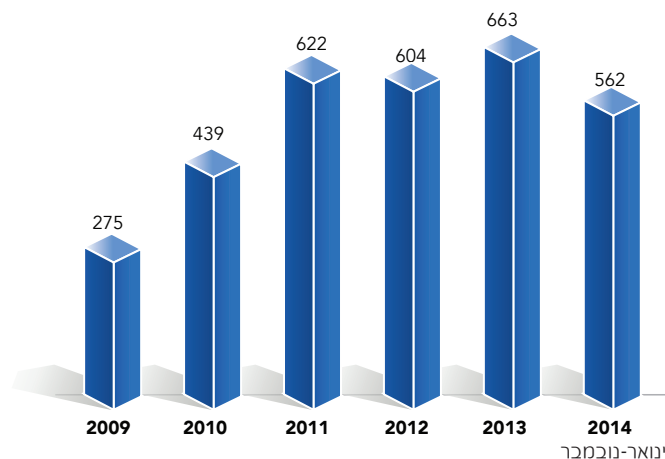
37 המבנים הנותרים שנהרסו החודש נמצאו בשטח C, וכ-60% מהם נמצאו בבקעת הירדן. הקהילה שהפגיעה בה הייתה הקשה ביותר הייתה ברדלה (נפת טובאס), שבה נהרסו 13 מבני מגורים ושני מבני מחיה, הריסות שנעקרו בהן כארבעים בני אדם. אף שרק

המתאם ההומניטרי בשטח הפלסטיני הכבוש פרסם הודעה שבה הדגיש את אי-חוקיותן של ההריסות לשם ענישה וקרא להקפאתו המיידית של נוהג זה.

בית שנהרס לשם ענישה ב-19 בנובמבר 2014 בשכונת סילוואן (ירושלים המזרחית)

מבנים שנהרסו בגדה המערבית (בסך הכול)

חלק קטן מקהילה זו ממוקם בשטח C (עיקר שטחה מוגדר כשטח B), תושביה פגיעים מאוד בשל קרבתו של אזור זה ל"שטח אש" צבאי. יתר ההריסות התרחשו בארבע קהילות בדואיות פלסטיניות בנפות קלקיליה, יריחו, חברון ורמאללה.

שישה מהמבנים שנפגעו הוקמו במימון תורמים, לרבות כביש חקלאי שחודש לא מכבר וחיבור למים שעדין היה בכנייה בקהילה בעמק הירדן, תל אל-חישבה, הממוקמת בתוך "שטח אש" צבאי.

כמו כן חילקו הרשויות הישראליות צווי הריסה והפסקת עבודה נגד 12 מבני מגורים שהוקמו במימון תורמים בקהילה הבדואית ואדי בית חנינא שבנפת ירושלים, וביקשו מסוכנות

אי-חוקיותן של ההריסות לשם ענישה

הרשויות הישראליות נסמכות על סעיף בתקנות ההגנה (שעת חירום) משנת 1945 שחוקק המנדט הבריטי בפלשתינה-א"י כבסיס המשפטי כדי להריסות לשם ענישה. הרציונאל לכאורה הוא שהריסות מסוג זה מרתיעות מבצעי עבירות פוטנציאליים מביצוע מתקפות, ועשויות לעודד בני משפחה המודעים למתקפה עתידית לנסות למנוע אותה. יעילותן של הריסות לשם ענישה כגורם הרתעה הועמדה בסימן שאלה, לרבות על ידי ועדה צבאית ישראלית שהמליצה ב-2005 להקפיא נוהג זה.

הריסת רכוש פרטי בשטח כבוש אסורה מתוקף המשפט ההומניטרי הבינלאומי, אלא אם כן "פעולות צבאיות מחייבות זאת לחלוטין".⁶ הריסות לשם ענישה אינן נכללות בחריג זה. הריסות לשם ענישה מהוות גם צורת ענישה קולקטיבית האסורה מתוקף המשפט ההומניטרי הבינלאומי, מאחר שמטרתן היא בני משפחתו של מבצע העבירה או מבצע העבירה לכאורה, שאינם מעורבים במעשים לכאורה.⁷

בנוסף על כך, תלוי בנסיבות הספציפיות, נוהג זה נוגד שורה של זכויות והגנות המגולמות במסמכים משפטיים בינלאומיים שונים המחייבים את ישראל. אלה כוללות את הזכות למשפט הוגן והליך נאות, לרבות חזקת החפות; האיסור על יחס או עונש אכזריים, בלתי אנושיים או משפילים; זכות הקניין; הזכות לדיור נאות וזכותו של אדם לבחור את מקום מושבו; האיסור על גירוש בכוח; האיסור על העברה בכפייה; וזכותו של אדם שלא להיות כפוף להתערבות שרירותית או בלתי חוקית בצנעת הפרט שלו, במשפחתו או בכיתו.

בכל ההריסות שבוצעו החודש בשטח C נבחרו למטרה קהילות בדואים ורועים.

מיישמת לסלק חמישה מבנים אחרים מסוג זה בקהילת חימש אל-כרם (נפת חברון). מאחר שנגד המבנים האחרונים תלויים ועומדים צווי הריסה, הבקשה עשויה להצביע על כך שייהרסו בקרוב.

עונת מסיק הזיתים 2014: יכול דל למרות הירידה באלימות מתנחלים

גישה מוגבלת לאדמה חקלאית ממשיכה להוות קושי

על פי דיווחים, עונת מסיק הזיתים 2014, שהסתיימה החודש, התנהלה באופן חלק יחסית. מתקפות מתנחלים נגד חקלאים פלסטינים ואדמתם פחתו, ובגישה לאדמה חקלאית הממוקמת בין גדר ההפרדה לקו הירוק או בקרבת התנחלויות ניכר שיפור. עם זאת, ההגבלות הישראליות המגולמות במשטר ההיתרים ו"התיאום המוקדם" ממשיכות להקשות על חקלאים פלסטינים. יכול הזיתים השנה היה ירוד זו העונה השנייה ברציפות, בעיקר בשל תנאי מזג אוויר גרועים.

ירידה באלימות מתנחלים

העונה תיעד משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים 24 תקריות אלימות מתנחלים הקשורות למסיק הזיתים, שבהן נפצעו בני אדם או נגרם נזק לרכוש, ירידה לעומת 33 תקריות ב-2013 ו-66 ב-2012. מחצית מהתקריות (16) כללו השחתה של 298 עצי זית; זו ירידה משמעותית לעומת השנתיים הקודמות (1,522 ב-2013; 986 ב-2012). יותר משני שלישים מכלל התקריות התרחשו בצפון הגדה המערבית.

בחמישה מקרים נוספים (שלא נכללו בנתונים שלעיל) מנעו כוחות ישראליים מחקלאים גישה למטעים או מנעו מהם להשלים את מסיק הזיתים שלהם, כך שהחקלאים הפסידו זמן מתוך לוח הזמנים המוגבל מלכתחילה המוקצה להם.

את הירידה באלימות מתנחלים אפשר לייחס, לכחות חלקית, לפרישה המוגברת של כוחות צבא ישראליים באזורים רגישים סביב התנחלויות, במקרים אחדים לצד אנשי סגל ששימשו נוכחות הגנתית במסגרת התיאום של כוח המשימה לענייני הגנה.⁸ בנוסף על כך, בשל היכול הדל השנה הייתה נוכחותם של חקלאים פלסטינים ובני משפחותם בשטח קצרה יותר וכללה פחות בני אדם.

עלייה במספר היתרי הגישה לאדמות בין גדר ההפרדה לקו הירוק

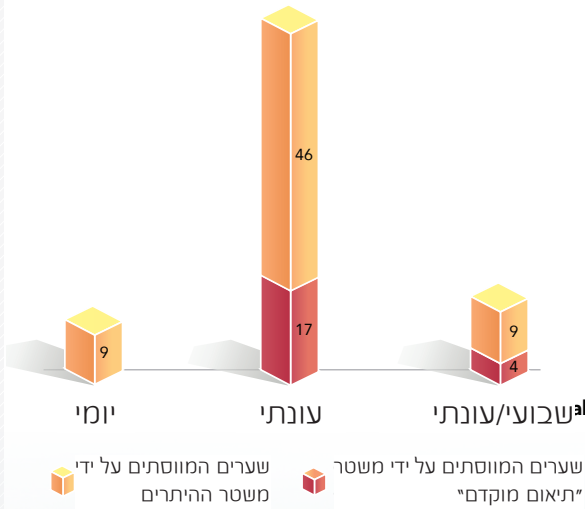
ל-150 קהילות פלסטיניות בסך הכול אדמות הממוקמות בין גדר ההפרדה לקו הירוק. בכדי להגיע למטעיהם שמאחורי גדר ההפרדה, נאלצים חקלאים להשיג היתר מיוחד או להסדיר "תיאום מוקדם" עם הרשויות הישראליות. אם אושרה בקשתם להיתר נאלצים חקלאים לעבור בשערים ומחסומים ספציפיים שנקבעו לכך בגדר ההפרדה.

רוב המעברים דרך גדר ההפרדה פתוחים רק בעונת מסיק הזיתים ורק לחלק מוגבל מהזמן בימים אלה, עובדה שאינה מאפשרת גישה לאדמות כל השנה. בסך הכול, בעונת מסיק הזיתים השנה יועדו 85 שערים¹¹ לגישה חקלאית, מתוכם רק תשעה פתוחים מדי יום, 13 פתוחים יום/כמה ימים בשבוע ובמשך עונת המסיק; ורובם, 63 במספרם, פתוחים רק בעונת המסיק.

פרק זה מבוסס על מידע שמסרו מועצת הפליטים הנורבגית ומשרד הנציב העליון לזכויות האדם

את הירידה באלימות מתנחלים אפשר לייחס, לכחות חלקית, לפרישה המוגברת של כוחות צבא ישראליים באזורים רגישים סביב התנחלויות.

נתונים על פיריון שמשרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים אסף בחמש השנים האחרונות בצפון הגדה המערבית מראים ירידה של כ-60% בתנוכה של עצי זית ב"אזור התפרי" לעומת העצים המקבילים להם בעברה היפלטטיניי של גדר ההפרדה, שם יכולים בני המשפחה לבצע באופן קיבוצי ושוטף פעולות חיוניות כמו חריש, גיזום, דישון והדברת מזיקים ועשבים שוטים.¹⁰

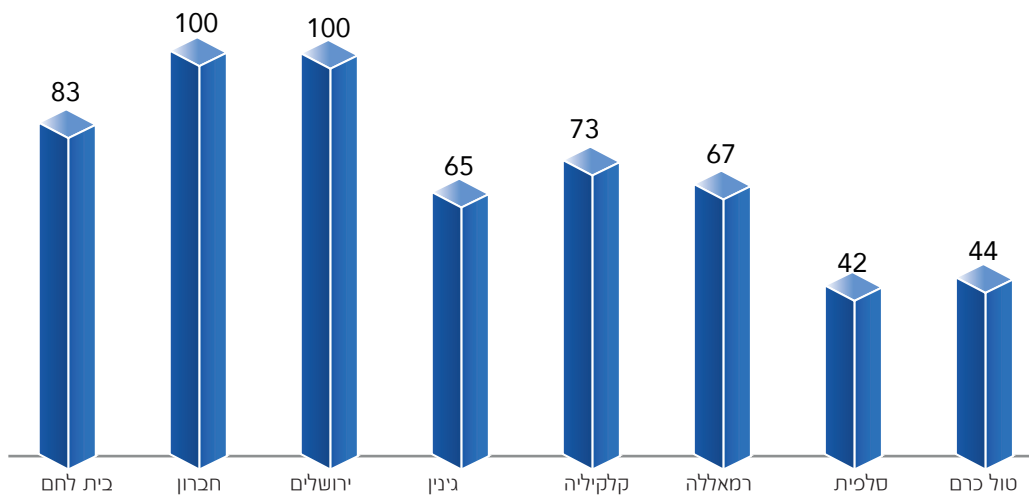

נתונים שקיבל משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים ממשרדי התיאום והקישור הפלטטיניים ברחבי הגדה המערבית מצביעים על כך ששיעור האישורים של בקשות להיתרי גישה בעונת המסיק לאדמות שבין גדר ההפרדה לקו הירוק היה כ-60%, עלייה לעומת 50% בשנת 2013. במספר הכולל של בקשות נצפתה השנה ירידה של 7% לעומת השנה שעברה, מכ-15,700 ל-14,600. נתונים אלה נמוכים בהרבה ממספרם הפוטנציאלי של החקלאים שהיו יכולים להגיע לאדמות בין גדר ההפרדה לקו

שיעור האישורים של בקשות להיתרי גישה לאדמות שבין גדר ההפרדה לקו הירוק במהלך עונת המסיק היה כ-60%, עלייה לעומת כ-50% בשנת 2013.

שיעור אישור היתרים לפעילויות בעונת המסיקה, על פי נפה

הירוק, לו היו מורשים לעשות כן; זאת משום שככלל, מי שבקשותיהם נדחו בעבר פעמיים ויותר חדלים להגיש בקשות. שיעור האישורים הגבוה ביותר היה בנפות בית לחם, חברון וירושלים, ששטחי האדמות שבין גדר ההפרדה לקו הירוק בתחומיהן הם הקטנים ביותר, ולפיכך גם מספר החקלאים הנפגעים הוא הנמוך ביותר.

הערות

1. Gaza Shelter and NFI Cluster SitRep: 9 November 2014
2. לפרטים על מערכת הניהול החדשה שאונייט מיישמת במרכזים הקולקטיביים הללו, ראו: OCHA, Humanitarian Bulletin, October 2014
3. האתר הראשון הוקם על ידי הארגון הלא ממשלתי Human Appeal International ומנוהל כעת על ידי עיריית חיזועא. <http://www.nrc/no/?did=9188937>
4. Gaza Shelter Cluster: ABC Materials (November 2014 update)
5. Shelter Cluster Palestine: Gaza Shelter Update - 11 October 2014
6. סעיף 53, אמנת גינבה הרביעית משנת 1949.
7. סעיף 33, אמנת גינבה הרביעית משנת 1949.
8. לפרטים נוספים על נוכחות הגנתית, ראו: OCHA, The Humanitarian Bulletin, September 2014.
9. למידע נוסף על פרויקט התוצרת ראו:
10. OCHA, In the Spotlight: 10 Years since the International Court of Justice (ICJ) Advisory Opinion
11. OCHA, The Humanitarian Bulletin, March 2014. נתון זה אינו כולל את שבעת המחסומים המשמשים לגישה אל אדמות חקלאיות, אבל משמשים את תושבי "מרחב התפרי" להגיע למקומות עבודה ולשירותים חיוניים ביתר הגדה המערבית.

הנוסח המחייב הוא הדוח המלא בשפה האנגלית; לקריאתו פנו לאתר OCHA:

https://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_the_humanitarian_monitor_2014_12_24_english.pdf

טבלאות עם נתונים מפורטים על מדדי הגנה ניתן לקרוא בדוח בשפה האנגלית,

https://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_the_humanitarian_monitor_2014_12_24_english.pdf

לפרטים ולמידע נוספים נא לפנות למר יחזקאל ליין, lein@un.org, טל: 02 5829962